

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Convenant 18- 18+

1- Notagegegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2017-002051	☒ B & W	23-01-2018
Datum	16-01-2018	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
09 Jeugd en onderwijs		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Kolkman		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
		- Weth. Grijzen	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	23-01-2018
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Programmamanager Jeugd en Onderwijs	16-01-2018	☐ adj.secr.	--
Regiemanager	05-12-2017	☒ gem.secr.	16-01-2018
Portefeuillehouder Jeugd en Onderwijs	16-01-2018	BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2018-01-24

Bijlagen

Samenwerkingsconvenant 18- 18+ Gemeente Deventer
 BIJLAGE 1 Stappenplan van 18- naar 18+
 BIJLAGE 2 Werkdocument 18- 18+ Gemeente Deventer
 BIJLAGE 3 Ik word 18 checklist
 BIJLAGE 4 Toekomstplan
 BIJLAGE 5 Verwijzing naar interessante landelijke websites
 Volmacht samenwerkingsconvenant 18- 18+

B & W d.d.: 23-01-2018

Besloten wordt:

- 1 Het samenwerkingsconvenant 18- 18+ vast te stellen;
- 2 de burgemeester te verzoeken wethouder J.W.J. Kolkman volmacht te verlenen het onder 1 genoemde convenant te ondertekenen;
- 3 de raadsmededeling vast te stellen;
- 1 de stukken aan te bieden aan de raad;
- 4 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
 De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
 De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:

[ ] De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb

Nee

Bekendmaking conform Awb

Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

De Raad heeft op 19 juli 2017 een motie aangenomen aangaande 'het soepel doorlopen van een zorgarrangement (warme overdracht 18 - 18+)' (motie 8.2). Met o.a. dit convenant wordt invulling gegeven aan deze motie.

De aanleiding voor het convenant is dat er voor jongeren tussen de 16 en 27 jaar veel verandert in hun leven. De meeste jongeren vinden zelfstandig hun plek in de samenleving, maar sommigen hebben steun nodig om duurzaam een plek te verwerven. Met name voor de jongeren die nu op enig moment voor hun 18e verjaardag 'uit beeld' zijn, onvoldoende ondersteuning krijgen en op een later moment - na hun 18e - opduiken met (bijvoorbeeld) grote financiële of huisvestingsproblemen, is aandacht nodig. De leeftijd van achttien jaar is een cruciale leeftijd voor jongeren die zorg nodig hebben, aangezien op dat moment de ondertoezichtstelling van de jeugdbescherming vervalt, de zorgfinanciering vanuit de jeugdwet ophoudt, pleegouders formeel geen pleegouders meer zijn en intramurale zorg afloopt.

Een werkgroep met vertegenwoordigers van een groot aantal partijen (zowel verschillende afdelingen binnen de gemeente, als zorgaanbieders en voorliggend veld) heeft de afgelopen maanden afspraken gemaakt over hoe om te gaan met deze kwetsbare doelgroep. Het convenant geeft deze afspraken weer. Het convenant wordt getekend door de deelnemers aan de werkgroep - middenmanagementniveau - vanuit het idee dat hun betrokkenheid bij de werkvloer cruciaal is voor de uitvoering van het convenant.

Beoogd resultaat

- Het resultaat is dat de kwetsbare doelgroep niet 'tussen de wal en het schip valt'. Meer concreet krijgt deze doelgroep ondersteuning om alle leefgebieden zelfstandig (of met hulp van eigen netwerk) op orde te krijgen.
- integrale samenwerking binnen de gemeente Deventer in de overgang van de jeugd naar de wettelijke volwassenheid.

Kader

- Van Wieg Naar Werk 4.0
- Het normale leven versterken
- Jeugdwet
- WMO
- Participatiewet
- motie 19 juli 2017

Argumenten voor en tegen

Voor:

- Het convenant biedt mogelijkheden om elkaar te kunnen aanspreken op naleving van gemaakte afspraken
- Hogere snelheid in het traject door afspraken over de samenwerking en kortere lijnen.
- Draagt bij aan een goede reputatie binnen de gemeente Deventer door verantwoording te nemen voor deze kwetsbare groep.

Tegen:

- Mogelijk nadeel van dit (een) convenant: de naleving van gemaakte afspraken is niet af te dwingen. De inspanningsverplichtingen die zijn afgesproken zijn moeilijk afdwingbaar.

Extern draagvlak (partners)

Aan de werkgroep hebben de volgende externe partners zich verbonden:

JBOV, Dimence, GGD, HalteZ, Pactum, Ambiq, ROC Aventus, Samenwerkingsverband VO Etty Hillesum, Raster, Wonderkidz, WSG

Financiële consequenties

Het convenant heeft geen financiële consequenties.

Aanpak/uitvoering

Na besluitvorming door college zal het convenant op 1 februari worden ondertekend.

De afgesproken werkwijze zoals verwoord in het convenant:

- De signaleerder inventariseert de problematiek en helpt – indien nodig - bij het vinden van een ondersteuner. De ondersteuner is de keuze van de jongere zelf. De jongere vult met hulp van de signaleerder en ondersteuner de afgesproken stappen op de checklist in met als doel om te kijken of er eerste nood is die de ondersteuner kan lenigen.
- De ondersteuner is primair aan zet om het proces in gang te zetten, zodat de afgesproken stappen op de genoemde leefgebieden kunnen worden gezet.
- De partners spreken af dat de gezinscoaches in het geval dat er sprake is van jeugdhulp de regie op zich nemen. De sociale teams nemen de regie op zich indien de klant, eventueel met behulp van de ondersteuner, hierom vraagt. Dit houdt onder andere in dat de gezinscoaches en de sociale teams gebruik maken van de al bestaande overleggen en dat de toeleiding zo ingericht is dat de gesignaleerde jongeren uit de doelgroep gemeld kunnen worden.
- De bevindingen worden vastgelegd in het toekomstplan van de jongere. De gezinscoach of het sociale team organiseert een werkoverleg met alle betrokkenen om de problematiek te bespreken en de afspraken vast te leggen. De procesafspraken worden vastgelegd in het toekomstplan. Knelpunten in de uitvoering legt de gezinscoach of wijkteammedewerker voor aan de contactpersoon – in de rol van expert van desbetreffende leefgebied - van de werkgroep 18-18+ gemeente Deventer.

De benoemde rollen kunnen door één en dezelfde persoon worden uitgevoerd, maar dat hoeft niet.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp Conventant 18- 18+

Mededelingennr 2017-002051
Team DEV-BLD

Portef.houder Weth. Kolkman
BenW-besluit d.d.: 23 januari 2018

1. Inleiding: waarom deze mededeling

De Raad heeft op 19 juli 2017 een motie aangenomen aangaande 'het soepel doorlopen van een zorgarrangement (warme overdracht 18 - 18+) (motie 8.2). Over de uitvoering van deze motie, resulterend in een conventant met betrokken partijen, informeren wij u met deze raadsmededeling.

2. Kader

- Van Wieg Naar Werk 4.0 - Het normale leven versterken - Jeugdwet - WMO - Participatiewet
- Motie 19 juli 2017

3. Kern van de boodschap

Betrokken jeugdpartners hebben afspraken gemaakt over de wijze waarop zij omgaan met jongeren over wie zorgen bestaan aangaande de overgang naar volwassenheid. Het nemen van verantwoordelijkheid en het 'niet loslaten' van een jeugdige staan hierbij centraal. De afspraken zijn neergelegd in een conventant dat op 1 februari door alle betrokken partners wordt ondertekend.

4. Nadere toelichting

De aanleiding voor het conventant is dat er voor jongeren tussen de 16 en 27 jaar veel verandert in hun leven. De meeste jongeren vinden zelfstandig hun plek in de samenleving, maar sommigen hebben steun nodig om duurzaam een plek te verwerven. Met name voor de jongeren die nu op enig moment voor hun 18e verjaardag 'uit beeld' zijn, onvoldoende ondersteuning krijgen en op een later moment - na hun 18e - opduiken met (bijvoorbeeld) grote financiële of huisvestingsproblemen, is aandacht nodig. De leeftijd van achttien jaar is een cruciale leeftijd voor jongeren die zorg nodig hebben, aangezien op dat moment de ondertoezichtstelling van de jeugdbescherming vervalt, de zorgfinanciering vanuit de jeugdwet ophoudt, pleegouders formeel geen pleegouders meer zijn en intramurale zorg afloopt.

Naar aanleiding van de motie van de raad heeft een werkgroep met vertegenwoordigers van een groot aantal partijen (zowel verschillende afdelingen binnen de gemeente, als zorgaanbieders en voorliggend veld) heeft de afgelopen maanden afspraken gemaakt over hoe om te gaan met deze kwetsbare groep jongeren. Het conventant geeft deze afspraken weer. Het conventant wordt getekend door de deelnemers aan de werkgroep - middenmanagementniveau - vanuit het idee dat hun betrokkenheid bij de werkvloer cruciaal is voor de uitvoering van het conventant.

De bestaande werkgroep zal het komend jaar bij elkaar blijven komen om vast te stellen in hoeverre afspraken uit het conventant worden nageleefd, om oplossingen aandragen voor gesignaleerde knelpunten aan te dragen en om op deelonderwerpen verdieping te zoeken (met evt. andere partners).

Volmachtverlening

De Burgemeester van Deventer;

Gelet op het besluit van burgemeester en wethouders van Deventer van 23 januari 2018 over het 'Samenwerkingsconvenant 18- 18+'.

Gelet op artikel 171 lid 2 Gemeentewet;

B E S L U I T:

Volmacht te verlenen aan wethouder J.J. Kolkman van de gemeente Deventer ten behoeve van het namens de gemeente Deventer ondertekenen van de in de aanhef genoemde overeenkomst.

De burgemeester van Deventer,

Ir. A.P. Heidema

Deventer, 23 januari 2018

De Burgemeester van Deventer,

Samenwerkingsconvenant van 18- naar 18+

Onderstaande partners stemmen in met de volgende afspraken over samenwerking voor kwetsbare jongeren in de leeftijd van 18- 18+ in de gemeente **Deventer**.

Gezinscoaches –JBOV –JGGZ –GGD- HalteZ-Jeugdzorg Pactum-Jeugdzorg Ambiq-ROC Aventus –SV VO Eddy Hillesum – Sociale teams –Welzijnswerk Raster –Wonderkids –WSG –Gemeente Deventer.

Artikel 1 Doelstelling

Het doel van de samenwerking is de kwaliteit van leven van kwetsbare jongeren te verbeteren. Er wordt gezamenlijk ingezet op het realiseren van een sluitende aanpak, het verminderen van schooluitval, toegang tot de arbeidsmarkt en een maximale participatie in de samenleving van deze jongeren.

Deze doelstellingen realiseren de partners door samenhang te creëren tussen de verschillende activiteiten die nodig zijn op alle leefgebieden om deze op orde te hebben of te krijgen voor deze groep jongeren voor hun 18^e verjaardag.

De partners willen in dialoog met de kwetsbare jongeren de regie voeren over zijn of haar hulp- en dienstverleningstraject.

Dit doen zij door:

- verantwoordelijkheid te nemen in het op assertieve wijze zoeken naar een passende oplossing: *doen wat nodig is.*
- daadwerkelijk vorm te geven aan het integrale karakter van het aanbod: *een domein overstijgend probleem is een probleem van alle betrokkenen*
- alleen afspraken te maken die nagekomen kunnen worden en deze uitvoeren: *betrokkenen zijn aanspreekbaar en spreken elkaar aan.*
- inzichten en informatie te delen: *we leren van elkaar.*

Artikel 2 Wettelijke verantwoordelijkheden en beleidskaders

- De Jeugdwet ondersteunt de jongeren – met de inzet van jeugdhulp - tot achttien jaar. Een korte verlenging binnen de jeugdwet is mogelijk.
- De participatiewet stelt als doel; meer samenhang op het terrein van participatie, ondersteuning en begeleiding, met een zorgplicht voor scholing en re-integratie.
- De WMO biedt regels en afspraken op het gebied van de gemeentelijke ondersteuning voor volwassenen op het gebied van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen en opvang.
- De Zorgverzekeringswet of Wet langdurige zorg. Een verzekerde heeft recht op zorg die op zijn behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden is afgestemd. Omdat hij/zij, vanwege een psychische aandoening of beperking of een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke handicap, een blijvende behoefte heeft aan ondersteuning en begeleiding.
- De Leerplichtwet bepaalt dat kinderen tussen de 5 en 16 jaar onderwijs moeten volgen. Voor jongeren die op hun 16^e nog geen startkwalificatie hebben in de vorm van mbo-, havo- of vwo-diploma, geldt tot hun 18^e een kwalificatieplicht. Leerplichtonthefving kan verkregen worden op grond van een ernstige meervoudige beperking.

Alle afspraken uit bovengenoemde wetgeving inclusief het gebruik van beleidsruimte die gevonden kan worden, gelden ook voor deze overeenkomst.

Artikel 3   Procesbeschrijving

Het proces bestaat uit de volgende stappen

- signaleren
- ondersteunen
- screening, gebruik Checklist
- procesregisseur toewijzen
- gebruik Toekomstplan,
- traject afspreken en uitvoeren
- warm overdragen (indien van toepassing)

Door samenwerking tussen de aanbieders ontstaat er meerwaarde in de begeleiding van deze kwetsbare groep jongeren.

Deze meerwaarde komt tot uitdrukking in vier prestaties.

1. Het tijdig(er) signaleren van jongeren die een mogelijk risico vormen in de overgang van 18- naar 18+ en hierop acteren
2. Er wordt (regie op de) ondersteuning voor de jongere/jongvolwassene gerealiseerd, waarbij integraliteit en continuïteit van ondersteuning voorop staan.
3. Al ingerichte meld- en coördinatie- en hulp- en dienstverleningspunten voor cliënten worden versterkt en spelen een rol in het realiseren van de juiste ondersteuning voor de jeugdige. Zij zijn bekend en beschikbaar voor allen.
4. Het signaleren en oplossen van ondervonden knelpunten in de hulp- en dienstverlening.
5. Het vastleggen en bespreken van aantallen en aard van de problematiek in Deventer.
Deze gegevens vormen de input voor het beleidsproces dat gericht is op kwaliteitsverbetering van de zorg voor jeugd en jongvolwassenen.

Artikel 4   Procesregie

De signaleerder inventariseert de problematiek en helpt – indien nodig - bij het vinden van een ondersteuner. De ondersteuner is de keuze van de jongere zelf. De jongere vult met hulp van de signaleerder en ondersteuner de afgesproken stappen op de checklist in met als doel om te kijken of er eerste nood is die de ondersteuner kan lenigen.

De ondersteuner is primair aan zet om het proces in gang te zetten, zodat de afgesproken stappen op de genoemde leefgebieden kunnen worden gezet.

De partners spreken af dat de gezinscoaches in het geval dat er sprake is van jeugdhulp de regie op zich nemen. De sociale teams nemen de regie op zich indien de klant, eventueel met behulp van de ondersteuner, hierom vraagt. Dit houdt onder andere in dat de gezinscoaches en de sociale teams gebruik maken van de al bestaande overleggen en dat de toeleiding zo ingericht is dat de gesignaleerde jongeren uit de doelgroep gemeld kunnen worden.

De bevindingen worden vastgelegd in het toekomstplan van de jongere. De gezinscoach of het sociale team organiseert een werkoverleg met alle betrokkenen om de problematiek te bespreken en de afspraken vast te leggen. De procesafspraken worden vastgelegd in het toekomstplan. Knelpunten in de uitvoering legt de gezinscoach of wijkteammedewerker voor aan de contactpersoon – in de rol van expert van desbetreffende leefgebied-van de werkgroep 18-18+ gemeente Deventer.

De benoemde rollen kunnen door één en dezelfde persoon worden uitgevoerd, dat hoeft niet.

Artikel 5   Aansluiting op andere ketens

Soms vallen sociaal kwetsbare en zorg mijdende jongeren/jongvolwassenen ook onder de definities van andere (toekomstige) ketens, zoals die voor veelplegers, jeugd of mensen in crisis. Deze jongeren/jongvolwassenen worden door gezinscoaches en de sociale teams wel opgenomen en gevolgd, maar de feitelijke zorgcoördinatie komt na overleg bij de regisseur van de andere keten te liggen. Hierdoor blijft er zicht op de gehele jeugd en jongvolwassenen problematiek in de regio. De gezinscoaches en de sociale teams dragen zorg voor een goede schakeling met de andere ketens.

Artikel 6   Inspanningsverplichting alle ketenpartners

De ketenpartners dragen zorg voor een tijdige melding van nieuw gesignaleerde jongeren of jongvolwassenen bij de gezinscoaches of bij de sociale teams. In overleg met de ondersteuner dragen zij er zorg voor dat hun hulp- of dienstverleningsaanbod beschikbaar komt voor de 18- 18+ cliënt. De ketenpartners spannen zich er naar vermogen toe in om een oplossing te vinden voor de knelpunten die uit de ketensamenwerking naar voren komen.

Artikel 7   Inspanningsverplichting partners die ondersteuners leveren

De ondersteunersrol wordt vaak al bekleed (soms in combinatie) door de volgende organisaties: verslavingszorg, jeugdzorg, maatschappelijke opvang, welzijn, JGGZ, werk en inkomen, reclassering, maatschappelijk werk, ouders en/of familie

De professionals of ouders/familie/vrienden vervullen de ondersteunersrol voor die cliënten die in het daartoe ingerichte werkoverleg is afgesproken.

Artikel 8   Naleving en wijziging van de overeenkomst

- De ketenpartners onderschrijven de doelstelling van deze overeenkomst en verplichten zich ieder voor zover het zijn verantwoordelijkheid betreft de in dit convenant vastgelegde afspraken na te komen.
- Indien er sprake is van omstandigheden die naar het oordeel van één van de ketenpartners zouden moeten leiden tot herziening van deze overeenkomst wordt hierover overleg gevoerd binnen het Werkgroep Overleg 18-18+ Deventer.
- Wijzigingen van of aanvullingen op deze overeenkomst zijn slechts geldig voor zover zij schriftelijk tussen alle ketenpartners zijn overeengekomen.
- Deze overeenkomst is niet in rechte afdwingbaar en wordt na 11 maanden geëvalueerd

Artikel 9   Werking

Deze overeenkomst bevat vijf bijlagen en deze maken onlosmakelijk onderdeel uit van de ketensamenwerkingsovereenkomst:

- I   Stappenplan van 18- naar 18+
- II   Werkdocument 18- 18+ ketensamenwerking in de gemeente Deventer.
- III   Checklist
- IV   Toekomstplan
- V   Slimme/ondersteunende landelijke sites

**Het samenwerkingsconvenant treedt in werking te Deventer op
1 februari 2018 en wordt jaarlijks geëvalueerd.**

Organisatie	Functie	Naam	Handtekening
Gemeente Deventer	Wethouder	Jan Jaap Kolkman	
Gezinscoaches	Coordinator gezinscoaches	Janine Duiven	
Sociale teams	Procesmanager sociale teams	René Gort Erbrink	
JBOV	Teamleider JBOV	Liesbeth Gilhuis	
Dimence	Regiomanager Jeugd ggz	Jan Schoorlemmer	
GGD	Teammanager JGZ Deventer	Maaïke Veenbergen	
HalteZ	Manager	Ilona Ordelman-Zuidema	
Jeugdzorg – Pactum	Regiomanager	Alina de Lange	
Jeugdzorg – Ambiq		Renske Hermsen	
ROC Aventus	Relatiemanager Strategie & Onderwijs	Noël Relker	
Samenwerkingsverband VO Eddy Hillesum	Lid centrale directie	Wiebo Spoelstra	
Welzijnswerk - Raster	Senior jongerenwerker	Geertje Kleine Schaars	
Wonderkids	Directeur	Simone Cieraad	
WSG	Gebiedsmanager	Sanne Kooiman	
Werk en Inkomen	Programmamanager Werk en Inkomen	Hanneke Engels	

Stappenplan van 18- naar 18+

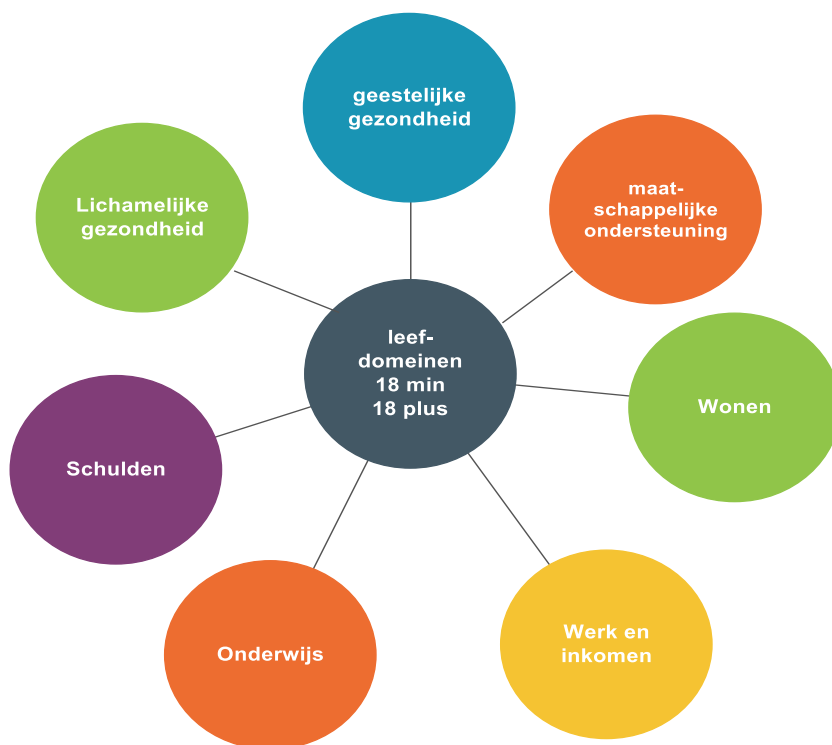

Werkdocument 18- 18+

Gemeente Deventer

Investeren in een domein overstijgende samenwerking om te komen tot een sluitende aanpak voor kwetsbare jongeren in de leeftijd van 18- 18+

Dit werkdocument is tot stand gekomen met de inzet en betrokkenheid van;

Pactum A.de Lange, Jeugdggz J.Schoorlemmer, Jbov L.Gilhuis, Ambiq E.Hageman en J.de Jong, Rastergroep M. Dost, E.Heistek en G.KleineSchaars, Wonderkids S.Cieraad, HalteZ I.Ordelman, ETTYHillesumLyceum W. Spoelstra, Aventus N.Relker, GGD M.Veenbergen, WSG S.Kooiman, Gemeente Deventer A.Klein Lebbink, A.Walberg, I.Wichink Kruit, N.Smit, S van Oijen, H.Engels, B.Flapper, J.Duiven, K.Pinkster, M.Jansen, R.Greven en R.Gort Erbrink

Een integrale samenwerking binnen de gemeente Deventer in de overgang van de jeugd naar de wettelijke volwassenheid.

Inleiding

De meeste jongeren vinden zelfstandig hun plek in de samenleving. Er zijn ook jongeren die steun nodig hebben om duurzaam een plek te verwerven. Deze jongeren hebben bijvoorbeeld lichamelijke of psychische beperkingen, een niet afgemaakte schoolopleiding, problemen in de thuissituatie of er ontbreekt een sociaal steunend netwerk, deze combinatie van factoren maakt hen kwetsbaar. De situatie van elk van deze jongeren is anders en vraagt daarom om andere oplossingen. Er is sprake van een discrepantie tussen de (gebrekkige) zelfredzaamheid van deze kwetsbare groep jongeren en de eisen die onze maatschappij aan hen stelt.

De jongere en zijn/haar ouders moeten op maatwerk kunnen rekenen. Gemeenten en hun partners moeten dat mogelijk maken. Dat vergt een breed kader dat hen de ruimte biedt om samen met de jongere uit te stippelen hoe de weg naar zelfstandigheid eruit kan zien.

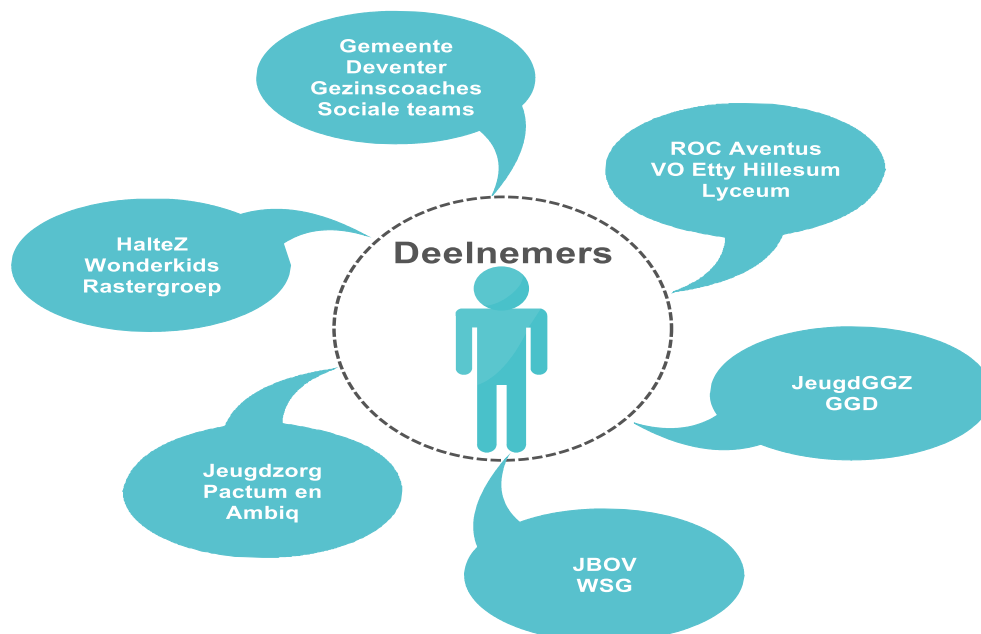
In deze notitie is een gezamenlijke werkwijze geformuleerd waarbij de eerder opgedane ervaringen en nieuwe inzichten samengebracht zijn. De beschrijvingen in dit document zijn behulpzaam voor de professionals bij de gemeente, het onderwijs en de zorgaanbieders.

Het gaat in deze notitie om de groep kwetsbare jongeren en jong volwassenen in de leeftijd van 18-18+

Het speelveld rond jongeren in een kwetsbare positie is complex.

De gezamenlijke opdracht voor de gemeente, het onderwijs en de aanbieders is om deze complexiteit te vereenvoudigen en om deze in samenhang op te lossen.

Instellen van een brede werkgroep

Het doel van deze brede werkgroep is het gezamenlijk en integraal versterken van de kansen van jongeren om sociaal en economisch zelfstandig te worden.

De focus van de werkgroep ligt op samen werken en samen verantwoordelijk zijn. Wederzijds vertrouwen en commitment vormen de basis voor een goede samenwerking. "Jouw probleem is ook mijn probleem" is een van de gedeelde waarde die heeft geleid tot een gezamenlijke set van afspraken, verwoord in een samenwerkingsconvenant rondom het thema kwetsbare jongeren.

Om het pad met al zijn hobbels te slechten voor deze kwetsbare groep, zijn er knelpunten geïnterpreteerd, oplossingsrichtingen besproken en is er nagedacht over wat ons zou helpen bij het realiseren van een sluitende aanpak met een vloeiende overgang van de ene leeftijdsfase naar de andere. Luister naar elkaar, los het probleem op en leer van elkaar.

We hoeven ons immers niet te laten verassen door het feit dat jongeren achttien worden. We hebben met elkaar de uitdaging opgepakt en de afstemming gezocht om maatwerk te kunnen leveren aan die jongeren die dat nodig hebben, voordat ze diep in de nesten zitten, torenhoge schulden hebben opgebouwd en geen vaste woon- en verblijfplaats meer hebben.

Definitie van de doelgroep; kwetsbare jongeren

(Bron: NJI oktober 2017)

De groep jongeren waarover wij spreken zijn kwetsbaar doordat ze op een of meerdere leefdomeinen problemen hebben. Het gaat dat vooral om leren, werken, sociale relaties en zelfredzaamheid. Hierin zijn diverse groepen jongeren te onderscheiden en vaak is er sprake van overlap.

- Jongeren die (zonder startkwalificatie) uitstromen uit voortgezet speciaal onderwijs, praktijkonderwijs en entreeopleiding, waarvan de verwachting is dat ze met een verminderde loonwaarde op de arbeidsmarkt terechtkomen;
- Thuiszitters en voortijdig schoolverlaters uit het reguliere voortgezet onderwijs en mbo niveau 2 en hoger;
- Jongeren met een beperking die hen belemmert deel te nemen aan de arbeidsmarkt (zij vielen voorheen deels onder Wajong);

Jongeren die vanuit de gemeente een studieplicht opgelegd krijgen en niet naar school gaan, raken uit beeld. In huidige registratiesystemen komen zij onvoldoende naar boven en zij worden tot op heden nergens gemeld.

Specifieke groepen jongeren die in combinatie met andere factoren kwetsbaarder zijn zoals:

- Jongeren die in aanraking zijn geweest met justitie
- Jongeren uit de straatcultuur.
- Migrantenjongeren.
- Jongeren die veel ondersteuning nodig hebben en die daardoor weinig onderwijs hebben genoten.
- Tienermoeders.
- Jongeren met een psychiatrische stoornis/achtergrond.
- Jonge vluchtelingen.
- Jongeren uit Multi probleemgezinnen.
- Jongeren met een ontbrekend netwerk waardoor steun ontbreekt.
- Jongeren die meer dan anderen kansen missen als gevolg van maatschappelijke tendensen.

De leeftijd achttien is een cruciale leeftijd voor jongeren die zorg nodig hebben.

- De ondertoezichtstelling van de jeugdbescherming vervalt.
- De voogdijmaatregel stopt.
- De zorgfinanciering middels de jeugdwet houdt op.
- Pleegouders zijn formeel geen pleegouders meer.
- De intramurale zorg loopt af.

Wat is er mogelijk?

- In bepaalde gevallen kan de jeugdzorg en jeugdhulp worden verlengd
- Jongeren die zorg nodig hebben kunnen dat krijgen via
  - de WMO (de gemeente)
  - de WLZ (het zorgkantoor)
  - de ZVW (de zorgverzekeraar)

Gaat de jongeren zelfstandig –begeleid of beschermd wonen?

- Wat gaat de jongeren overdag doen?
  - Werken
  - Dagbesteding
  - Naar school
  - Niets
- Wat zijn de bronnen van financiering?
  - Salaris
  - Jongerenuitkering
    - Tegemoetkoming bij 18 jaar
  - Wajong –uitkering
  - Studiefinanciering

Als je 18 jaar wordt dan moet alles tegelijk geregeld worden, zorg –wonen –onderwijs -werk én inkomen.

Alle zaken die geregeld moeten worden zijn van elkaar afhankelijk en overal zijn toegangsvereisten, wetten, indicaties en voorwaarden voor.

Uitgangspunten

Het realiseren van een sluitende aanpak (doorgaande lijn) voor kwetsbare jongeren;

- Het bieden van ondersteuning en begeleiding naar maximaal haalbare zelfstandigheid en participatie op alle leefgebieden.
- Problemen worden voorkomen of worden opgelost zodat de jongere naar vermogen kan deelnemen aan de maatschappij.
- Door het versterken van de aanwezige structuur met gebruikmaking van het zelf-oplossend vermogen van de jongere en zijn/haar net werk.

Gedeelde Waarden

- Doe wat nodig is, met een duidelijk toegang tot de zorg en met begrijpelijke communicatie.
- Een domein overstijgend probleem is een probleem van alle betrokkenen.
- Betrokkenen zijn aanspreekbaar en spreken elkaar aan.
- Informatie delen i.p.v. overnemen, een warme overdracht en samen beslissen.
- Bereidheid hebben om te leren en te verbeteren.

Gezamenlijk handelen door;

- Het bevestigen en vaststellen van deze uitgangspunten en gedeelde waarden als leidraad in het jeugd- en (jong)volwassenbeleid in de komende jaren.

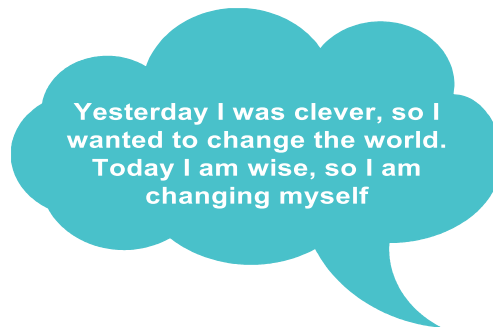
Een toekomstplan voor de jongeren, dat is een plan dat, als doel heeft om met de jongere en het netwerk te werken aan de toekomst: participatie en zelfredzaamheid

- De uitgangspunten van het Toekomstplan 18-18+ t.b.v.de beleidskeuzes en kwaliteitscriteria mee te nemen in de subsidie/financieringsvoorwaarden.
- Initiatieven ter verbetering van dit onderwerp te communiceren en te faciliteren.

- De effectiviteit van de inzet van middelen te volgen en daarop te sturen.

Het realiseren van de voorgestelde werkwijze, begint bij het dagelijks functioneren van de professionals in de uitvoering. Daarbij hanteren we de volgende veranderingsprincipes;

- Verandering begint bij jezelf.
- Vervolgens gaat het om het verbinden en het versterken van de samenwerking tussen alle betrokkenen.
- Werk vanuit de gezamenlijke set met waarden, dan zijn er niet zoveel regels nodig.

Wetten en Beleidskaders

- De Jeugdwet ondersteunt de jongeren tot achttien jaar. Een korte verlenging binnen de jeugdwet is mogelijk
- De Participatiewet stelt als doel; meer samenhang op het terrein van participatie, ondersteuning en begeleiding, met een zorgplicht voor scholing en re-integratie.
- De WMO biedt regels en afspraken op het gebied van de gemeentelijke ondersteuning op het gebied van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen en opvang.
- De Zorgverzekeringswet of Wet langdurige zorg. Een verzekerde heeft recht op zorg die op zijn behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden is afgestemd. Omdat hij/zij, vanwege een psychische aandoening of beperking of een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke handicap, een blijvende behoefte heeft aan ondersteuning en begeleiding.
- De wet op de Leerplicht bepaalt dat kinderen tussen de 5 en 16 jaar onderwijs moeten volgen. Voor jongeren die op hun 16^e nog geen startkwalificatie hebben in de vorm van Mbo -, havo –of vwo-diploma, geldt tot hun 18^e een kwalificatieplicht. Leeronthefing kan verkregen worden op grond van een ernstige meervoudige beperking.

Inventarisatie van knelpunten die zich voordoen rondom de overgang naar volwassenheid in de levensloop van een jongere/jongvolwassene,

Met lokale oplossingsrichtingen gericht op het beoogde resultaat.

Knelpunt; op basis van de Wmo 2015 kan maatschappelijke ondersteuning alleen voor 18+ geboden worden, niet voor 18-. Verlenging van de jeugdwet is mogelijk na 18+, mits voor 18 jaar de hulpvraag bekend is en is begonnen en hulp wordt hervat binnen 6 maanden na de 18^e verjaardag. De leeftijdsgrenzen vormen nu een belemmering voor de gemeente om vanuit de bedoeling maatwerk te kunnen leveren. Dit betreft in het bijzonder het inzetten van de WMO voor 18-.

- Oplossingsrichting; vanuit de Wmo toestaan dat Wmo-voorziening aan 18- wordt aangeboden of in elk geval kan worden opgestart het een en ander omgeven door criteria.

- Beoogd resultaat; een jongvolwassene kan gebruik maken van de voorziening die het meest passend is bij de hulpvraag, of het nu een Wmo voorziening (18+) of jeugdwet-voorziening (18-) is, ongeacht de vraag of hij 18- of 18+ is.

Knelpunt; bij het aanvragen van voorzieningen worden veelal een minimum leeftijd en een aanvraag termijn gehanteerd. Hierdoor kunnen jongeren niet altijd vanaf de dag van hun 18^e verjaardag de benodigde ondersteuning ontvangen of bestaat er onzekerheid over de 18+ toekomst.

- Oplossingsrichting; rond het 18^e jaar de mogelijkheid bieden de uitkering, huisvesting e.d. eerder aan te laten vragen te versoepelen en eerder in te laten gaan. Maatwerk.
- Beoogd resultaat; aanvraag termijnen zijn voldoende ruim zodat jongeren ruim voor hun 18^e jaar voorziening en ondersteuning kunnen aanvragen, zodat tijdig duidelijk is op welke voorzieningen ze aanspraak maken. Een aantal voorzieningen zou voor de achttiende verjaardag ook beschikbaar moeten zijn.
- Concreet is er binnen de gemeente Deventer de afspraak gemaakt dat “kwetsbare” jongeren vier weken voor de leeftijd van 18 jaar zich kunnen melden bij DWT en dan start de zoekperiode. Bij kwetsbare jongeren kan gedacht worden aan jongeren die door omstandigheden niet meer thuis kunnen wonen, die beschermd wonen, voortijdig schoolverlaters, jongeren vanuit PRO/VSO en Entree. Zij ontvangen dan op hun 18^e verjaardag een bijstandsuitkering.

Knelpunt; Sommige jongeren die langdurige zorg hebben gekregen tot hun 18^e, zijn zorg moe op hun 18^e en vertrekken direct uit de jeugdhulp instelling, terwijl hun behandelaren of ouders vinden dat ze langer behandeld moeten worden om voldoende zelfredzaam te worden.

- Oplossingsrichting; Toekomstplan; jeugdhulpverleners beginnen eerder met het voorbereiden op volwassenheid, eerder oefenen met zelfstandigheid, voorbereiden op zelfstandigheid, warme overdracht aan gemeente, ook als de jongere na behandeling gaat wonen in een andere gemeente.
- Nb. Doelgroep onderzoek, gedwongen zorg na 18 jaar wordt de komende tijd uitgevoerd (NJI) onder de titel adolescentenbescherming.

Knelpunt; Jongere vermijdt GGZ zorg vanwege het eigen risico.

- Oplossingsrichting; gemeente draagt bij/betaald de eigen bijdrage 18+ (jeugd)GGZ.
- Beoogd resultaat; het wegnemen van belemmeringen in de toegang tot Jeugd GGZ/Volwassen GGZ Bereidheid hebben om te leren en te verbeteren.

Knelpunt; Kwetsbare jongeren krijgen onvoldoende ondersteuning om een startkwalificatie te halen en aan het werk te gaan. Kwetsbare jongeren vallen uit in onderwijs of op de arbeidsmarkt.

- Oplossingsrichting; faciliteren pilots, waar onderwijs, jeugdzorg en arbeidsmarkt met elkaar verbonden worden. Inzetten op integrale financiering sociaal domein. Met een gezamenlijke uitwerking beleidsregels en werkinstructies – het op elkaar afstemmen van wet- en regelgeving in samenwerking met andere organisaties om gebruik te kunnen maken van de daar aanwezige kennis over de kenmerken en omstandigheden van de jongere.

Bijvoorbeeld het eerder uitgevoerde 1000 jongerenplan.

Deventer (Stedendriehoek): Aantallen: de afgesproken prestatie om 50 jongeren in 2015 te bemiddelen is gerealiseerd. Werkwijze: Deventer heeft een Sluitende Aanpak, waarbinnen het 1000-jongerenplan een plek krijgt. Deventer zet tijdelijk een kwartiermaker 'Schakelpunt en Sluitende Aanpak' voor jongeren in om het 1000-jongerenplan te borgen. De kwartiermaker heeft gewerkt aan het inrichten en verder optimaliseren van de ketensamenwerking binnen de Sluitende Aanpak. Samenvattend: het project loopt conform plan. De methodiek wordt ingepast in de lokale situatie. Ten aanzien van de inzet in 2016 verwacht Deventer de huidige inzet te continueren.

Tekst; rapport inbedding 1000 jongerenplan Provinciale staten van Overijssel- januari 2017-

- Beoogd resultaat; Doorgaande ontwikkeling van jongere centraal zetten; integraliteit van gemeente verbeteren op driehoek onderwijs-arbeidsmarkt en zorg. Stimuleren van ontkokering binnen het sociaal domein om te voorkomen dat jongvolwassene uitvallen op school of arbeidsmarkt.

Knelpunt; te weinig passend aanbod huisvesting 18+ met of zonder begeleiding, bescherming of ambulante begeleiding, veelal in combinatie met zeer beperkte financiële middelen of schulden.

- Oplossingsrichting; samenwerking tussen gemeente, woningcorporatie, zorgverzekeraar en aanbieders om aanbod betaalbare huisvesting voor jongvolwassenen te vergroten. Experimenteren met leef-budgetten, woonruimte en begeleiding voor kwetsbare jongeren van zestien tot achttien.
- Beoogd resultaat, meer betaalbaar aanbod huisvesting 18+ (met of zonder begeleiding, bescherming, ambulante begeleiding).

- Verstrekken van leef budgetten.

Knelpunt; regelgeving en wettelijke ruimte en mogelijkheden tot maatwerk zijn complex, zeker bij overgang van stelsels (van jeugdwet naar WMO, WLZ, ZVW, participatiewet etc.).

De mogelijkheden zijn niet bij alle betrokkenen bekend en de juiste informatie is niet goed vindbaar of begrijpelijk voor de verschillende betrokkenen, ambtenaar, professional en cliënt.

- Oplossingsrichting; Het loket waar je je als eerste meldt om hulp aan te vragen is verantwoordelijk tot de hulp geboden is/gaat worden. Zie paragraaf; Beleggen van verantwoordelijkheden in de ondersteuning die de jongeren nodig hebben.
- Aanvragen van hulp simpeler maken, cliënt ondersteuning beter inregelen en financieren. Informatie beter ontsluiten websites, apps, vlogs, bijeenkomsten voor specifiek doelgroepen.

- Beoogd resultaat; Kennis, gemeente, professionals en ouders/jongvolwassenen kennen alle rechten, voorwaarden en mogelijkheden tot maatwerk.

Knelpunt; werken vanuit verschillende wetgeving, organisaties met verschillende doelen, resultaten en verantwoordingsystematiek maakt het integraal en toekomst gericht werken zodat doorlopende ondersteuning geboden wordt ook als jongeren 18 jaar worden, complex

- Oplossingsrichting; integraal en toekomst gericht werken versterken door het standaard werken met het stappenplan ten behoeve van het Toekomstplan, te monitoren en verder door te ontwikkelen met professionals en ervaringsdeskundigen. Gebruikmakend van de verschillende al bestaande multidisciplinaire overleggen (gemeente, jongeren, onderwijs, werkgevers) waar nieuwe oplossingen bedacht worden en werkzame elementen worden geïnventariseerd.

Gestelde prioriteiten, vertaald in oplossingen n.a.v. de geconstateerde knelpunten

- Een diploma halen ondanks problemen.
- Een dag invulling als een baan of opleiding(nog) niet haalbaar is.
- Voorkomen en oplossen van schulden.
- Betaalbare huisvesting.
- Een stabiel inkomen vanuit werk en/of een uitkering /leef budget.
  - Aanvragen van een uitkering 4 weken voorafgaande aan de leeftijd van 18 jaar
- Aandacht voor lichamelijke en geestelijke gezondheid
- Versterken van het persoonlijk netwerk.

Het Toekomstplan

Een Toekomstplan is een persoonlijk ontwikkelingsplan dat er op gericht is dat je ‘stevig op eigen benen kan staan’ als je achttien wordt; een routeplan voor school, werk, wonen en als het nodig is wat extra (jeugd)hulp. Voor de groep die een leven lang hulp of zoveel langer als nodig is, zorgen we voor een warme overdracht.

In het toekomstplan staat benoemd wat de jongeren en zijn/haar sociaalnetwerk zelf kunnen doen én waar verdere hulp bij nodig is. Dit plan is leidend voor alle hulp die volgt.

Het uitgangspunt hierbij is één plan, één regisseur.

Bestaand overleg en samenwerkingsstructuur

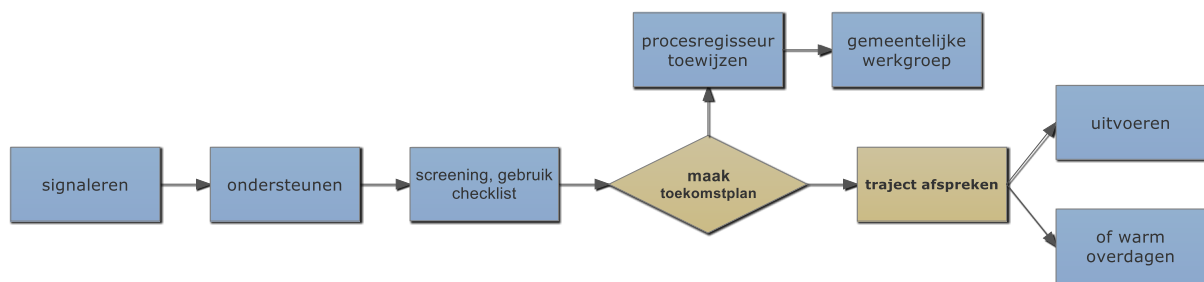
Jeugdnetwerken (jongerenwerker, jeugdagent, gezinscoach)

JOR
 Sociaal team
 Gezinscoaches
 Beraad Extra Aandacht (of Multi Disciplinair Overleg)
 Bijzonder Zorg Team
 Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK)
 Schakelpunt
 RMC
 Zorg Advies Teams
 Lokaal Educatieve Agenda
 VWE-beleid
 Scholenvisie PO en VO
 Bestuurlijk Beraad CJG

Verantwoordelijkheden belegd in de ondersteuning die nodig is

Het proces bestaat uit de volgende stappen

- Signaleren
- Ondersteunen
- Screening, gebruik Checklist
- Procesregisseur toewijzen
- Gebruik Toekomstplan,
- Traject afspreken en uitvoeren
- Warm overdragen (indien van toepassing)

De signaleerder inventariseert de problematiek en helpt – indien nodig - bij het vinden van een ondersteuner. De ondersteuner is de keuze van de jongere zelf. De jongere vult met hulp van de signaleerder en ondersteuner de afgesproken stappen op de checklist in met als doel om te kijken of er eerste nood is die de ondersteuner kan lenigen.

De ondersteuner is primair aan zet om het proces in gang te zetten, zodat de afgesproken stappen op de genoemde leefgebieden kunnen worden gezet.

De partners spreken af dat de gezinscoaches in het geval dat er sprake is van jeugdhulp de regie op zich nemen. De sociale teams nemen de regie op zich indien de klant, eventueel met behulp van de ondersteuner, hierom vraagt. Dit houdt onder andere in dat de gezinscoaches en de sociale teams gebruik maken van al bestaande overleggen en dat de toeleiding zo ingericht is dat de gesignaleerde jongeren uit de doelgroep gemeld kunnen worden.

De bevindingen worden vastgelegd in het toekomstplan van de jongere. De gezinscoach of het sociale team organiseert een werkoverleg met alle betrokkenen om de problematiek te bespreken en de afspraken vast te leggen. De procesafspraken worden vastgelegd in het toekomstplan. Knelpunten in de uitvoering legt de gezinscoach of wijkteammedewerker voor aan de contactpersoon – in de rol van expert van desbetreffende leefgebied - in de werkgroep 18-18+ van de gemeente Deventer.

De benoemde rollen kunnen door één en dezelfde persoon worden uitgevoerd, dat hoeft niet.

Verwijzing naar interessante websites

<http://www.16-27.nl/toolkit/>

<https://www.nji.nl/nl/Kennis/Dossier/van-jeugd-naar-volwassenheid/>

<https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Publicatie-NJi/Aansluiting-van-kwetsbare-jongeren-op-arbeidsmarkt.pdf>

<https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2013/meer-kansen-voor-kwetsbare-jongeren/volledig/item7059>

www.kwikstart.nl

Nawoord

Het bieden van doorlopende ondersteuningsarrangementen van 16 tot 23 jaar staat ook landelijk gezien nog in de kinderschoenen. In een aantal gemeenten wordt hier nu ervaring mee opgedaan. Een gezamenlijk inkoopbeleid van jeugd en volwassenzorg (WMO) dat niet is gebaseerd op de leeftijdsgrenzen maar op de ontwikkelingsleeftijd van de jongeren zou zorgen voor het verdwijnen van de knip bij achttien jaar.

Op dit moment belemmert de huidige manier van bekostigen en de al gemaakte afspraken bij de WMO aanbesteding de integrale bekostiging.

Het verleggen van de focus van curatief naar preventief beleid rondom dit thema vraagt ook verdere aandacht en uitwerking.

Waar, hoe en met wie kunnen wij eerder in de keten versterking aanbrengen zodat deze kinderen/jongeren eerder in beeld komen en in beeld blijven zodat deze kwetsbare groep uiteindelijk kleiner gaat worden.

Bijlage1	Stappenplan Toekomstplan 18-18+
Bijlage2	Checklist

Ik word 18

Wat moet je geregeld hebben als je achttien bent?

Checklist regelingen en verplichtingen 18+

Algemene verplichtingen

Onderwerp	Opmerkingen
Bankzaken regelen	
Belastingen	
DigiD aanvragen	
Verzekeren	
Zorgverzekering afsluiten	
Zorgtoeslag aanvragen	
Inboedelverzekering aanvragen	
Aansprakelijkheidsverzekering	

Archief en administratie

Onderwerp	Opmerkingen
Bankafschriften	
Belastingaangiften	
Contracten	
Garantiebewijzen	
Jaaropgaven	
Loonstrookjes	
Pin en PUK telefoon	
Rekeningen en facturen	
Verzekeringopolissen	

(Bij)Baan

Onderwerp	Opmerkingen
(Bij) verdienen	
DigiD aanvragen	
Overzicht inkomen & uitgaven	
Vacatures zoeken	
CV maken	
Sollicitatiebrief schrijven	

Geldzaken

Onderwerp	Opmerkingen
Gescheiden ouders en kinderalimentatie	
Overzicht over je geldzaken	
Problemen met geld	
Praat met je ouders over je geldzaken, wat zijn hun verplichtingen?	
Huurtoeslag aanvragen	
Zorgtoeslag aanvragen	
Spaarrekening openen	
Belasting terugvragen	

School en opleiding

Onderwerp	Opmerkingen
Duo Studiefinanciering aanvragen	
Leren en Werken	
OV Chipkaart	
Startkwalificatie	
Studiefinanciering MBO	
Studiefinanciering HBO	
Tegemoetkoming scholieren	

Wonen

Onderwerp	Opmerkingen
Afspraken met jouw ouder(s)	
Inschrijven voor kamers	
Een postadres regelen	
Huurcontract ondertekenen	
Borg betalen	
Op je zelf wonen	
Huurtoeslag aanvragen	
Sociale huurwoning	
Tegemoetkomingen die vervallen	
Service kosten betalen	
Gas en elektriciteit regelen	
Water regelen	
Internet & televisie aansluiting	
Inschrijven bij de gemeente	
Sparen voor gemeentelijke heffingen en eigen risicoverzekering	

2

Voorbereiding checklist 5 maanden voor meerderjarigheid afgerond

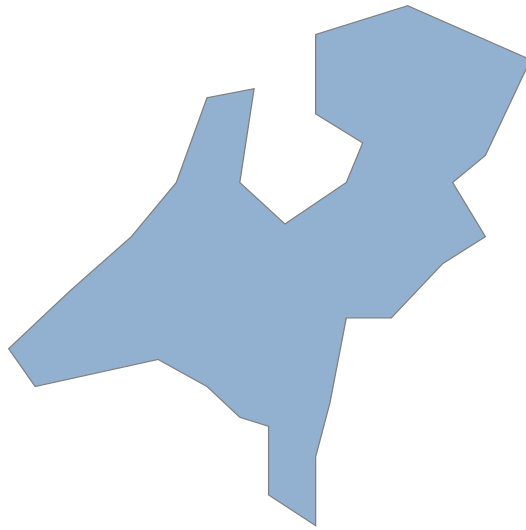
Andere zaken

Onderwerp	Opmerkingen
Pleegkind	
Maakt gebruik van een residentiële voorziening	
Krijgt hulp vanuit de Jeugdzorg of JGGZ	
Tandarts	
Huisarts	
Wajong	
Hulp of verlengde jeugdzorg aanvragen?	

Checklist Toekomstplan

- 1. In het plan staat de jongere staat centraal*
Het plan is van de jongere, hij heeft hem (evt. met ondersteuning) opgesteld en heeft de regie over de uitvoering ervan. Het perspectief en doelen van de jongeren zijn leidend.
- 2. Het plan is toekomstgericht*
De focus ligt op de toekomst, zowel bij het formuleren van de doelen als de ondersteuning die geboden wordt die aan dat perspectief bijdraagt.
- 3. En is gericht op empowerment*
De eigen kracht van de jongere en zijn netwerk worden benut en versterkt. Doel is om toe te werken naar een zo groot mogelijke zelfstandigheid van de jongere.
- 4. Alle levensgebieden zijn in kaart gebracht*
Jongeren zitten in een dynamische periode met veel veranderingen. Breng in beeld hoe de situatie is van de jongeren op alle leefdomeneinen zoals: studie, wonen, werk, gezondheid, geld, vrijetijd, relaties etc.. Maak duidelijk op welke gebieden ondersteuning nodig is en geboden wordt (wat en door wie).
- 5. De sociale context is een onderdeel van het plan*
Het netwerk is in kaart en is overwogen wie betrokken moet zijn (en wie niet), in welke rol en welke ondersteuning zij kunnen bieden.
- 6. Het plan heeft een goede structurering: heldere doelen, planning en fasering*
Het plan omvat een wenselijk vooruitzicht op lange termijn (het perspectief) en smart geformuleerde doelen en acties die nodig zijn om dat perspectief te bereiken. In het plan staat dit als haalbare stappen benoemt.
- 7. Er is een goede 'fit' van de aanpak met het probleem en de hulpvraag: hulp op maat*
Iedereen is betrokken bij het maken van het plan en het kiezen van de juiste aanpak bij de jongere. Het is erg belangrijk dat daarbij wordt gekeken naar wat haalbaar en wenselijk is voor deze jongere in deze situatie. Maar ook niet meer hulp bieden of meer mensen betrekken dan nodig is.
- 8. Het is één integraal plan*
Het is een gezamenlijk en goed doordacht plan dat organisatie overstijgend en integraal is. Het is duidelijk wie wat doet. De gekozen aanpak en ondersteuning versterkt de gezamenlijk uitvoering van de acties en helpt tegenstrijdigheid in de hulpverlening te voorkomen.
- 9. Op elk moment is er inzicht in de actuele stand van zaken*
In het plan staat de actuele stand van zaken, er is daardoor inzicht in de vorderingen van de acties en het behalen van de doelen.
- 10. Het plan is gebruiksvriendelijk*
Het plan heeft een simpele opzet, is overzichtelijk, makkelijk in gebruik en bevat helder taalgebruik.

Verwijzing naar interessante landelijke websites

<http://www.16-27.nl/toolkit/>

<https://www.nji.nl/nl/Kennis/Dossier/van-jeugd-naar-volwassenheid/>

<https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Publicatie-NJi/Aansluiting-van-kwetsbare-jongeren-op-arbeidsmarkt.pdf>

<https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2013/meer-kansen-voor-kwetsbare-jongeren/volledig/item7059>

www.kwikstart.nl